

Motion till riksdagen

1989/90:Fi404

av Kjell Johansson m.fl. (fp, m, c)

Myndigheters uppgiftsinsamling från företag

1982 tillkom förordningen (SFS 1982:668) angående samrådskyldighet för myndighet med företrädare för uppgiftslämnarna innan beslutet om nya blanketter eller förändring av gamla tas. Trots detta fortsätter uppgiftslämnandet att öka.

Detta beror på att myndigheterna använt sina ramlagar till att begära in mer uppgifter än vad de behöver. För landets många småföretagare betyder detta en ytterligare tung uppgiftsbörda. Detta framgår bl.a. av industriverkets undersökning Krångelsverige – en myt eller sanning.

Den bästa möjligheten att skydda företagen mot en ökad myndighetsiver att samla in uppgifter är egentligen att den lag eller den förordning, som ger myndigheter rätt att samla in uppgifter specificeras, så att det klart framgår vilka uppgifter som får hämtas in. Framför allt inom området för tillsyn och kontroll är detta nödvändigt. Samrådskyldigheten har utan tvekan visat sig otillräcklig när det gäller att ifrågasätta ett behov, där lagtexten säger att "för tillsynen enligt denna lag äger myndigheten inhämta de uppgifter den behöver".

Om lagtexten i stället innehöll en uppräknig över vad som i detalj får samlas in skulle det i den ovan nämnda förordningen från 1982 angivna samrådet bli riktigt meningsfullt.

Ett av de skäl som anförs gentemot en specificering i lagtexten över de uppgifter som skall få samlas in av myndigheterna är att deras behov av uppgifter förändras över tiden och att det därför med jämna mellanrum kan finnas behov av att ompröva behovet av uppgifter. Naturligtvis förändras behoven. Men då får också specificeringen i lagtexten ändras.

Denna möjlighet skulle ge riksdagen en helt annan möjlighet än i dag att kunna kontrollera myndigheternas krav på statistik. Denna kontroll skulle också ge möjlighet till reaktioner vid olika former av samkörning av dataregister. Sambearbetningar av företagsdata som är oskäligen också regleras i lag, förslagsvis i den samrådsförfattning som redan finns. Utgångspunkten bör vara att företagets uppgifter är privata och inte statens generella egendom.

Den utredare som tillkallats i februari 1988 av civilministern (FiU 1987/88:13) kan inte anses fått ett tillräckligt omfattande uppdrag för att minska företagets uppgiftslämnande.

Mot denna bakgrund bör den lag eller de förordningar som ger myndighet

rätt att samla in uppgifter specificeras så att det klart framgår vilka uppgifter som får samlas in. Visst kan uppgiftsbehovet variera med förändringar i vår omvärld, men med största sannolikhet inte i högre grad än att de lagändringar som kan behövas också kan prövas i riksdagen.

Mot. 1989/90
Fi404

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående en precisering i lagar och förordningar av de uppgifter myndigheter har rätt att samla in.

Stockholm den 19 januari 1990

Kjell Johansson (fp)

Stig Bertilsson (m)

Gudrun Norberg (fp)

Charlotte Cederschiöld (m)

Ylva Annerstedt (fp)

Rune Backlund (c)

Siw Persson (fp)

Ulla Orring (fp)

Ulf Melin (m)